

SYKSYN 2005 KIRJASATO

(Julkaistu aikaisemmin Helsingin Reservin Sanomissa)

Joka syksy tuo markkinoille suuren määrän uusia kirjoja, niin myös tänä vuonna. Juuri pidetyt Helsingin kirjamessut tuntuvat määräävän monen kirjan tarkemman ilmestymisajankohdan ja näin on vielä useita tämän lehden seuraaviinkin numeroihin tiedossa monta esiteltävää teosta.

Nuoren polven sotahistorioitsija Lasse Laaksonen väitteli tohtoriksi vuonna 1999 tutkimuksellaan suomalaisten joukkojen tilasta talvisodan loppuvaiheessa. Väitöskirja sai paljon kiitosta ja herätti runsaasti keskustelua. Sen pienehkö painos loppui nopeasti ja moni kiinnostunut lukija ei päässyt siihen tutustumaan. Nyt tutkimuksesta on ilmestynyt uusi painos, joten jokaisen Suomen sotahistoriasta kiinnostuneella on tilaisuus perehtyä Laaksosen teokseen.

Talvisodan loppuvaiheisiin sijoittuu myös Heikki Tiilikaisen ja Ilmari Pusan kirja Talvisodan jäinen loppunäytös. Itäisellä Suomenlahdella eli tarkemmin sanottuna Kotkan ja Virolahden edustalla käytiin verisiä taisteluita, joista ei aikaisemmin ole juurikaan kirjoitettu. Lähteinä on käytetty runsaasti mm. aikalaismuistelmia ja arkistoja.

Kukapa tämän lehden lukijoista ei olisi kuullut "Pärmin piruista" ja heidän johtajastaan Nikke "Duoda-duoda" Pärmistä. Nyt tämän legendaarisen sotilaan tyttärentytär on perheessä säilyneiden asiakirjojen ja muiden lähteiden pohjalta kirjoittanut Pärmin elämäkerran. Kirjasta välittyy kuva ulkoisesti karusta miehestä, joka ei kaihtanut esimiestensä kritiointia.

Jääkärikenraalimajuri Einar Vihma oli ainoa suomalainen kenraali, joka kaatui kesän 1944 torjuntataisteluissa. Tunnettu sotahistorioitsija Martti Turtola on kirjoittanut tämän rohkean upseerin elämäkerran. Se täydentää mainiosti sotilasjohtajiemme elämäkertasarjaa.

Kotkalainen Kyösti Pietiläinen värväytyi Ranskan Muukalaislegioonan yli neljännesvuosisadaksi. Pari vuotta sitten ilmestynyt kirja Legioonalainen Peters on saanut jatkoa otsikolla 120 päivää legioonalaiseksi. Kirja kertoo Pietiläisen omin sanoin legioonan äärettömän kovasta koulutuksesta ja kurista. Häiritsevää on varsin omahyväinen tapa suhtautua muiden epäonnistumisiin ja omaan menestykseen, mutta uskon kirjan silti kiinnostavan monia tämänkin lehden lukijoista.

Perinteiseen tapaan lopuksi muutama lahjavinkki. Monella kirjan ystävällä on oma kirjanomistajan merkinsä, exhibriksensä. Ja vaikka ei ole omaa merkkiä, muiden merkkeihin on mielenkiintoista tutustua. Tunnetuimpia exhibris-taitelijoitamme oli Erkki Tanttu, jonka runsaasta tuotannosta hieno valikoima on julkaistu kirjan muodossa. Kirjassa painotetaan merkkien taustoja ja syntyhistoriaa. Lisäksi se sisältää täydellisen luettelon Tantun toteuttamista exhibriksistä. Kaunis ulkoasu lisää kirjan arvoa.

Dekkaristien kestoosioikeilta amerikkalaiselta Donna Leonilta ja brittiläiseltä Michael Dibdiniltä on kummaltakin suomennettu uudet kirjat (Oman käden oikeus Leonilta sekä Ja sitten kuolet Dibdiniltä). Molemmat kirjailijat sijoittavat tarinansa Italiaan, jossa he itsekin ovat asuneet. Laadukasta lukemista italialaisen hyvän ruoan ja viinin sekä mukaansa tempaavien tarinoiden ystäville.

Markus Anaja

Lasse Laaksonen, Todellisuus ja harhat. Kannaksen taistelut ja suomalaisten joukkojen tila talvisodan lopussa 1940. Ajatus, Helsinki 2005. 574 sivua + kartta- ja valokuvaliite. Hinta noin 33 euroa.

Heikki Tiilikainen & Ilmari Pusa, Talvisodan jäinen loppunäytös. Ajatus, Helsinki 2005. 256 sivua, valokuvia. Hinta noin 33 euroa.

Eeva-Kaisa Ahtiainen, Mies ja pirut. Nikke Pärmin elämä. Otava, Helsinki 2005. 272 sivua, valokuvia. Hinta noin 32 euroa.

Martti Turtola, Jääkärikenraali Einar Vihma. Ihantalan taistelun ratkaisija. Otava, Helsinki 2005. 264 sivua, valokuvia. Hinta noin 33 euroa.

Kyösti Pietiläinen & Petri Pietiläinen, 120 päivää legioonalaisiksi. Miten Pietiläisesti tehtiin Peters. Tammi, Helsinki 2005. 307 sivua, valokuvia. Hinta noin 31 euroa.

Markku Tanntu, Erkki Tantun exlibristaide. SKS; Helsinki 2005. 56 sovia. Hinta noin 24 euroa.

Donna Leon, Oman käden oikeus. Otava, Helsinki 2005. 256 sivua. Hinta noin 35 euroa.

Michael Dibdin, Ja sitten kuolet. Gummerus, Helsinki 2005. 222 sivua. Hinta noin 28 euroa.